

Memo

Kenmerk : 3504644
Aan : gemeenteraad
Van : college van b&w
Datum : 10-09-2025
Onderwerp : Verscherpt toezicht AMBIQ

Het college van b&w houdt u op de hoogte van de actuele situatie binnen het jeugdhulplandschap en informeert u met dit memo over het verscherpte toezicht bij AMBIQ.

Inspectierapport Stichting Ambiq

Stichting Ambiq is door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: Inspectie) voor een periode van zes maanden onder verscherpt toezicht gesteld.

De aanleiding hiervoor was een inspectiebezoek uit juli 2024 waarbij bleek dat de gewenste normen op het gebied van kwaliteit en veiligheid niet gehaald worden. Het verbeterplan dat Ambiq heeft opgesteld bleek in mei 2025 met te weinig voortgang tot uitvoering te komen. Dit heeft geresulteerd in het verscherpte toezicht.

Er zijn tekortkomingen geconstateerd op de volgende punten:

De cultuurverandering (invullen van relationele bejegening en bewuster en minder generiek hanteren van vrijheidsbeperkende maatregelen) die Ambiq te maken heeft m.b.t. de inzet van onvrijwillige zorg.

Het gaat dan bijvoorbeeld ook om het bewaken dat risico-inventarisaties periodiek of bij gewijzigde omstandigheden geactualiseerd worden.

Gemakshalve verwijzen wij naar de bijgevoegde rapportbrief waarin er uitgebreider wordt ingegaan op de geconstateerde normoverschrijdingen. De komende tijd gaat Ambiq met extra focus en snelheid aan de slag om de gewenste verbeteringen te realiseren.

Beweging af- en ombouw gesloten jeugdzorg

Landelijk zijn er afspraken gemaakt over de af- en ombouw van gesloten jeugdzorg naar volwaardige alternatieve methoden, zorgvormen en voorzieningen met als doel om betere zorg voor jongeren met een intensieve zorgbehoefte te bieden. In plaats van de traditionele gesloten plekken, ontwikkelen jeugdhulpaanbieders een alternatief aanbod: kleinschalig en met een andere pedagogische aanpak.

Ambiq biedt als aanbieder binnen het Landelijke Transitie Arrangement zogenoemde J-SGLVB. Deze afkorting staat voor Jeugd sterk gedragsgestoord licht verstandelijk beperkt. Een doelgroep met een licht verstandelijke beperking (LVB) die ook ernstige gedragsproblemen ervaren. Deze jongeren hebben vaak complexe problematiek en hebben intensieve zorg en behandeling nodig. Bij die behandeling zijn soms vrijheidsbeperkende maatregelen nodig. Voor de LVB doelgroep kan dat onder de werking van de Wet Zorg en Dwang.

De praktijk

Het komt ook voor dat er jongeren worden geplaatst waarvan niet per se vaststaat dat zij een licht verstandelijke beperking hebben. De behandeling die Ambiq biedt, is wel het meest passend voor deze jongeren. Maar de Wet zorg en Dwang is voor deze jongeren niet van toepassing. Vrijheidsbeperking voor deze jongeren mag niet binnen de setting van Ambiq: Ambiq heeft geen accreditatie vanuit de Jeugdwet om vrijheidsbeperkende maatregelen toe te mogen passen.

Het kabinet (i.c. de Inspectie) houdt expliciet toezicht voor situaties waarin jongeren tegen zichzelf beschermd moeten worden en vrijheidsbeperkende maatregelen noodzakelijk kunnen zijn. De Inspectie toets de rechtmatigheid van de vrijheidsbeperkende maatregelen.

Onderdeel van de transformatie binnen de gesloten jeugdhulp is ook om het aantal vrijheidsbeperkende maatregelen zoveel mogelijk te beperken. Ambiq geeft in haar reactie aan dat zij zich bewust is van de cultuuromslag die gemaakt is en onderschrijft het belang om de cultuurverandering in een hoger tempo in te gaan vullen.

Zienswijze gemeente Meppel/Jeugdhulpregio Drenthe

Wij hebben begrip voor de ingewikkelde situatie waarin Ambiq zich bevindt. Een situatie waarin Ambiq enerzijds bezig is met de transformatie van de gesloten jeugdhulp en alle aspecten die daarbij komen kijken (zoals zo passend mogelijke zorg bieden aan jeugdigen) en anderzijds ook aan de normen van de huidige wet- en regelgeving heeft te voldoen. Het strak hanteren van de normen in het inspectierapport is aanleiding voor het verscherpte toezicht.

We hebben er alle vertrouwen in dat Ambiq de gewenste verbeteringen gaat realiseren, maar voorzien wel dat er zaken in de toekomst vaker gaan knellen in relatie tot de transformatie.

Hierover blijven we ook het gesprek voeren met alle betrokken partijen, waaronder ook Jeugdzorg Nederland, het ministerie van VWS, de VNG en regionale aanbieders. Het doel moet te allen tijde blijven dat we de juiste dingen doen om de zorg en ondersteuning van onze jongeren zo goed mogelijk vorm te geven.

Themabijeenkomst jeugdhulp november 2025

Op dit moment staat er vanuit Meppel 1 jeugdige op de wachtlijst voor de betreffende locatie van AMBIQ in Hengelo. We blijven de ontwikkelingen nauwlettend volgen en informeren u in de themasessie jeugdhulp in november 2025 over de stand van zaken op dat moment.

Bijlagen:

1. Informatieve brief van Ambiq over verscherpt toezicht.
2. Rapportbrief Bevindingen vervolgtoezicht af- en ombouw JeugdzorgPlus van de IGJ